

Izjava vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 7.

V Mariboru, dne 18. februarja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Vojna.

Zadnjič smo poročali o bitki pri Port Arturju in zraven tudi pripomnili, da je bila kriva ruske izgube njihova nepaznost in brezskrbnost. Sedaj pa, ko so vse podrobnosti znane, z veseljem to trditev popravljamo, ker sedaj priobčujejo listi o prvem nočnem naskoku poročilo novojorškega »Heralda«, ki trdi, da so japonske torpedovke dajale ruska znamenja. To se potem lahko razume, da Rusi niso nanje streljali, ker so mislili, da iz teme plovejo njihove ladje in le zato je bilo japonskim torpedovkam možno priti v bližino.

O jutranji bitki pred Port Arturjem smo priobčili vest o ruskih izgubah. Naravno pa je, da tudi ruske krogle niso frčale samo po morski površini, ampak so gotovo tudi kaj zadele. Prva poročila so prišla po nemških in angleških uradih med svet, a ti bi najraje potopili v žlici vode vse kar je slovanskega, zato tudi molče o ruskih uspehih in zmagah. Iz Petrograda je prišla o tej bitki naslednjva vest, ki je povzročila med celim slovanskim svetom nepopisno veselje:

V posebnih izdajah listi poročajo o veliki zmagi Rusov pred Port Arturom. Japoncem je zadalo rusko vojno brodovje velike izgube. Ruske vojne ladje so eni japonski oklopni križarici in dvema japonskim a brzima križaricama zadale tolake luknje, da so se potopile pri Vei-hai-vei. Nadalje so Japoncem uničile štiri rušilce torped, ki imajo velike luknje.

tri torpedovke so se potopile, dve torpedovki sta popolnoma izginili. Japonci imajo mrtvih 19 častnikov, 117 mož in 200 ranjenih. Po mestu je nepopisno veselje.

To bi bil dokaz, da so Rusi sijajno odbili zavratne in nepričakovane japonske napade in da so Japonci morali bežati. Angleški listi so prezgodaj vriskali veselja. Sedaj vriskamo Slovani! Bog in sreča junaška spremljajta rusko armado i nadalje.

O bitki pri Čemulpo pa trdijo nekatere vesti, da je sploh bilo ni. Podrobnejših vesti o tej bitki ni bilo več.

Drugi del ruskega brodovja je bil vsidran pri Vladivostoku (luka na severno-vzhodni obali Koreje). Tam vlada sedaj huda zima in morje je popolnoma zamrznjeno, torej so imele te ruske ladje pot zaprto. Ker se pal led po navadi tamkaj otaja spomladši še le meseca aprila, bil je celo svet prepričan, da se ta del ruskega brodovja ne bo mogel pred aprilom udeležiti boja. Japonci so bili o tem tudi popolnoma prepričani in so se na to tudi zanašali.

Kakor blisk je torej prešinila radovedni svet vest iz Vladivostoka: Rusko bojno brodovje pred Vladivostokom je oproščeno ledu. Rusi so napravili v led velikanske zareze, da so oprostili ondi ležeče bojne ladje »Rurik«, »Gromoboj«, »Rosija«, »Bogatir«, in eno veliko transportno ladjo. Vojne ladje so odplule iz Vladivostoka, da se združijo z ruskim vojnim brodovjem pred Port Arturom. Seboj vozijo mnogo provijanta. Japonsko brodovje pride tako med dva ruska ognja.

In res! Udrli so jo naravnost na Japonsko in so na otoku Jeso bombardirali mesto Hakodate, katero so ruske bombe začgale in razrušile. Hakodate je imelo 78.000 prebivalcev. Skoro gotovo sedaj isto brodovje plove dalje v Veliko morje, da se združi z ruskimi bojnimi ladijami, ki so iz Evrope na poti v Azijo. Ni izključeno, da na poti ruske ladje pozdravijo z bombami tudi razna mesta ob vzhodni obali Japonske.

Rusi imajo še precej bojnih ladij v Črenem morju in bi jih radi poslali na pomoč v Azijo. Zato zahtevajo od Angleške, da dovoli prehod ruskega černomorskega brodovja skozi Dardanele (ožina med Malo Azijo in Evropo pri Carigradu, skozi katero se pride iz Črnega morja v Sredozemsko), a Angleška o tem noči nič slišati ter podpira Japonce. Iz Londona poročajo, da je angleško sredozemsko brodovje dobilo nalog, zapustiti Gibraltar in opluti proti Dardanelam, da zapre pot Rusom.

Kakor javljajo dunajski listi, računajo v ondohnih političnih krogih že s tem, da bo Japonska na morju pridobila zmago. Vsegašen pa na Dunaju še nikdar niso bili in prav mogoče je, da tudi na morju vkljub navideznim zaprekam in neugodnim razmeram ruska mornarica po prvih porazih še nadkrili Japonsko. Tudi ko je prodrl Napoleon na Rusko, so bile ruske čete v prvih bitkah poražene, potem pa je Napoleon iz Rusije komaj odnesel golo svoje življenje. Zgodovinsko dejstvo je, da Rusija še nikdar ni bila poražena. Boji na morju so pa še le začetek prave

Listek.

Zakaj se Polona ni omožila.

(Slika. — Prevel Iv. Vuk)

(Konec.)

In sedaj je rekla Polona skoro šepetaje, kakor sama sebi: »Seveda je že dolgo od tega, zelo dolgo«, nato je nekaj trenotkov molčala in potem nadaljevala:

»Nekega dne so prinesli očeta iz gozda. Hudo se je poškodoval na desni nogi, ko je sekal drva. Tedne in tedne, več kakor pol leta je moral ležati v postelji in jaz sem ga negovala, prala mu rano, ga obvezovala ter mu dajala zdravila. In ko je zopet vstal, je bil ubog pohabljenc, ki se je vlačil po palici okrog in kašjal; dobil je tudi notranjo bolezzen. Malih otrok, kakor sem že prej rekla, nismo imeli že dolgo več; zato sem pa imela velikega otroka, ki je bil še bolj občutljiv kakor majhni, to je bil moj ubogi oče. Morala sem mu pomagati, ko se je preoblačil; v lepih nedeljskih dneh sem ga peljala v cerkev. In zelo je bil vesel, če sem zvečer žnjim molila in večkrat je rekel z ljubim glasom, katerega še prej nisem slišala: »Ni res, Polona, ti me ne zapusti!« In jaz sem mu rekla: »Ne, ne, oče!« In če sem potem prišla

v svojo sobico, sem se zjokala, a nesrečna nisem bila.«

»Ali te tvoje veliko govorjenje ne utrudi, Polona?«

»Ne, ne, gospod! Od govorjenja še ni nobena ženska umrla.« In nadaljevala je:

»Tako je preteklo zopet nekaj let. Oba mlajša fanta sta odšla že tudi od doma in doma je stala le še Lojzika, moj srček, ki je štela že tudi 20 let. Sprevidela sem, da sem postala stara devica. Lojzika pa je bila najlepša mladenka daleč okrog. S svojimi velikimi modrimi očmi, kostanjevimi lasmi, ki so se bliščali kakor zlato in z lepim belim obrazom je izgledala kakor ljubezniv angelček. In zraven tega je bila vedno vesela in ljubka, da jo je vse rado imelo. Kraljev Anton, ki se dolgo ni dal videti v naši hiši, ko je zadele očeta nesreča in potegnila križ čez najino možitev, je prišel zopet. In kakor prej z očetom, govoril je sedaj vedno z meno. Kmalu sem pa sprevidela, da to dela zato, da bi prišel z Lojzikom skup. Pri slovesu ni sedaj več meni stiskal roke, ampak Lojziki in zraven je ta zarudela tja do svojih zlatih las. In nekega večera je prišel Anton in prosil očeta, če bi lahko ž njim govoril. Oba sta šla v sobico in ko prideta nazaj, reče oče veselo: »Pomisl, Polona, Anton je vprašal

za roko Lojzike in po veliki noči naj bi bila poroka.«

Vidite, gospod, vse to sem že naprej vedela, že tedne prej in sem od začetka misli, da bi bila jezna na njega in mu rekla, da je nesramnež. Potem sem si pa sama rekla, da sem že stara devica, ne več lepa, ki se lepemu možu ne more dopasti. in ljubezeni obudit. Pa vendar, ko mi je oče to rekel, se je za hip okoli mene vse zavrtelo. Potem sem pa prijela Lojziko, ki je izgledala kakor rudeča vrtinica, za roko ter jo peljala k Antonu. Vzela sem obe roki, njegovo in njeno ter ju položila skupaj, rekoč:

»Tu jo imaš, Anton, — nobenemu drugemu bi je ne dala kakor tebi. Ali neguj jo kakor presajeno cvetlico!« Nato sem šla ven in jokala mnogo, mnogo. Nisem si mogla misli, kako se je moglo to zgodi, da bi mi najljubša cloveka, Lojzika in Anton, mogla napraviti toliko bolesti. Vendar sem se premagala in molila k Materi božji, ki je še več pretrpela kakor jaz.«

Uboga Polona, to je pa bilo res hudo! izvilo se mi je nehotje iz ust.

»In vendar sem vse premagala«, nadaljevala je Polona. »Nobenemu se nisem izdala, jokala sem skrivaj in po noči, ko me nikdo ni videl in tako moje solze niso presunile nikogar. Na poročni dan sem Lojzikine

Počasni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

vojske. Naj se izvrše kakorkoli, odločilni ne bodo, odločilo se bode na Koreji. Tudi ko bi bili Rusi poraženi na morju, lahko postanejo gospodarji Koreje. V tem boju imajo Japonci to prednost, da so blizu Koreje, Rusiji pa bo napravljala kolikor toliko težave velika daljava posebno glede prekrbovanja ogromne armade z živežem.

Tudi če bi imeli Rusi sedaj ondi še samo 300.000 mož, bi bil za Japonce boj z Rusi jako težaven, ako bi se že sedaj udarili, kajti japonska vojska na suhem pravzaprav ne šteje mnogo nad 300.000 mož. Pomisliti pa je treba, da če so tudi tisoči Japoncev na Koreji, bo trajalo vendar še nekaj časa, da se izkrcata vsa japonska armada na Korejo — tudi ni izključeno, da bo rusko brodovje v bodoče z večjo srečo branilo izkrcevanje — in da bo preteklo precej časa, da pridejo japonske čete po gorati Koreji z juga na sever. Rusi menda nič kaj ne marajo čakati, da bi Japonci sploh prišli v bližino reke Jalu. Japonci ne bodo doživeli, da bi krepke Ruse pognali v reko Jalu, pač pa se skoro gotovo žgodi, da Rusi poženo Japonce v Rumeno morje. Zmaga Rusov bi bila strašen polom za japonsko armado, ki bi se po porazih ne mogla dovolj hitro umakniti preko morja nazaj na Japonsko.

Vlaki na sibirski železnici vozijo skoro nepretrgoma ruske vojake na mandžursko-koreansko mejo. Iz japonskega vira se čuje, da Japonci tudi radi tega opetovano naskakujejo 'Port Artur, da si osvoje to rusko trdnjavo in tako dobe prosto pot za napad na sibirsko železnico. To se jim skoro gotovo ne posreči, ker je Port Artur nepremagljiv.

Japonci skušajo izkreati nekaj svojih čet v bližini te trdnjave, da bi jo prijeli tudi od zadaj. To svojo ukano pa so dragi izplačali s krvo pri Daljnem. Spravili so na suho že dva polka vojakov. Rusi so nalašč čakali na to, in zapodili so se kozaki na svojih iskrih konjih nad sovražnika in so potolkljili in pomandrali oba polka, le malo se jih je rešilo na ladije.

Nadalnjna poročila.

Pariz, 15. februar. »Figaro« pravi: Japonskega brodovja ni več videti pred Port Arthurjem. Odšlo je paziti na rusko brodovje, kajti bati se je, da rusko brodovje zavira izkrcanje japonskih čet pri Čemulpu. Del japonskega brodovja je bržkone odpeljul ob obrežju, da napadejo Japonci železnico pri Niučvangu. Vendar pa je vprašanje, ako ni morje ob obrežju zamrznjeno in če bo izkrcanje sedaj mogoče. Japonske čete, ki so

zbrane v Söulu, bodo morale prehoditi 440 km, da pridejo do od Rusov zasedenih pokrajin ob reki Jalu.

London, 15. februarja. Neki angleški, iz vzhodne Azije v London došli častnik pripoveduje, da po sibirski železnici neprestano vozijo vojaški vlaki vojaštvo v vzhodno Azijo. Na progi od Mukdena do Moskve je našel dotednji častnik 44 vojaških vlakov.

Petrograd 15. februar. Admiral Aleksejev poroča z dne 14. t. mes. carju, da je dobil poročila o poskusih, razstreliti brzjavno postajo na izhodno kitajski železnici, in o poskušu, porušiti nek steber Čungali mostu. Ti poskusi so bili pravočasno opaženi. Železnica je močno zastražena.

Tokio, 15. februarja. Rusko brodovje je zapustilo Vladivostok. Kje je sedaj, ni znano. (Kakor je videti, bi Japonci radi prikrili razrušenje mesta Hakodato!)

Dunaj, 16. februarja. Listi priobčujejo uradno poročilo pariškega »Figaro«, da so ruske bojne ladje napadle japonske transportne ladje, ki so v spremstvu oddelka japonskega bojnega brodovja vozile japonske vojake na Korejo. Po dolgem in hudem boju se je potopilo več japonskih ladij; 7000 japonskih vojakov je utonilo. V dosedanjih bojih imajo Japonci 14.000 mrtvencev. To vest spravljajo tukajšnji krogi v zvezo s poročilom, da je rusko brodovje zapustilo Port Artur.

Dunaj, 16. februarja. Danes popoldne došla poročila potrjujejo, da se ruske bojne ladje bližajo Japonski.

Petrograd, 16. februarja. Cesarski namestnik Aleksejev brzjavlja carju, da so ruske ladje ob morski ožini Inku obkrožile dva japonska parnika ter ju potopile; 80 Japoncev je utonilo.

Kaj je z uravnavo struge Pesnice?

Prebivalci pesničke doline so dolgo čakali, da se struga Pesnice uravna, da se presekajo ovinki, odstranijo mlini in druge take naprave, katere za časa povodnji ovirajo odtok vode. Še le ko se je slovenskim poslancem posrečilo na Dunaju od vlade dobiti prispevek v denarju, se tudi dežel. zbor štajerski ni mogel več braniti, prevzel je tudi del stroškov. Delo so pričeli pri iztoku Pesnice in so lani izdelali okoli 950 metrov, potem so morali delo ustaviti zaradi raznih zaprek. Želeti je, da bi se moglo vse ovire kmalu odstraniti in delo tako nadaljevati, da

zlate lase zadnjikrat spletla in ko sem ji djala na glavo nevestin venec, se me je sestrica ovila krog vratu in rekla: 'Ti dobra Polona, tako te imam rada.' In jaz sem ji jokaje rekla: »Lojzika, tudi jaz te imam tako rada, zelo rada.«

Zazdelo se mi je, kakor bi bile njene ljubezljive oči rosne in vendar je mirno povedovala dalje: »Kmalu nato je oče umrl. Umrl je kakor svetnik, tako potrežljivo in udano. Še uro pred smrtno je reklo: »Ti dobra Polona, povrni ti Bog, kar si storila meni, tvojim sestricam in bratcem!« in pri tem so mu pritekle svetle solze po bledem licu. — In ko smo pokopali očeta, je starejši brat prevzel posestvo. Za doto nisem dobila ničesar, kakor je sploh pri ubogih ljudeh. Hotel me je imeti pri sebi. Mislila sem si pa, sedaj je še čas, da začneš tudi za se skrbeti. In tako sem postalata, sama ne vem kako, jajčeva Polona. — Tako, gospod, sedaj veste, zakaj se Polona ni omožila.«

Šla sva nekaj časa molče dalje.

»Polona, kaj pa je med tem z Lojzikom?« »Leto po poroki je umrla v prvi otročji postelji. Bila je pač prelepa cvetka za ta svet in Bog jo je vzel k sebi.«

»In Anton?«

»Hotel me je imeti za gospodinjo. Ali tega nisem hotela, že zavoljo ljudi ne, ker

imajo radi predolge jezike. Par let potem je postal župan in je sedaj že tudi v grobu. Proti vsem ljudem je bil dober, najbolj pa proti meni. Bog mu daj nebesa!«

Pri prvi hiši, kamor sva prišla, sva se ločila.

»Z Bogom, gospod, tu imam nekaj opraviti!«

»Ostani zdrava, Polona!«

Pravzaprav se nisem mislil tako od nje posloviti. Najraje bi majhno, ljubko ženico vzel v naročje in ji reklo, kakor jji je rekla lepa Lojzika in umirajoči oče: »Ti dobra Polona!«

Ko bo pa prišla zadnja ura, bi ne maral biti car ne Rotsild, pač pa jajčeva Polona.

Ni biilo sicer velikega sprevoda, ko je umrla, ni bilo vencev, v cerkvi se niso pele slovesne zadušnice. Ali zgoraj, visoko nad zvezdami, visoko nad vsemi solnci so odprla nebesa svoja vrata in angeli z zlatimi palrami, venci in lilijami so tam stali in sprejeli staro, ubogo ženico med se. Med njimi pa je stala krasna Mati Božja in stisnila Polono na svoje materina prsa in z neizrekljivo dobroto rekla: »Ti dobra, dobra Polona . . .«

Bi se cela spodnja struga Pesnice od Drave pa gori do železniške proge pri Moškajncih regulirala. Če bi se to izpeljalo, potem bi se saj mogel vsak človek prepričati, ali je zahetvana regulacija se obnesla ali ne; kake posledice ima regulacija; če je v bodoče vsaka povodenj izključena ali ne. Nemškim deželnim poslancem za to regulacijo ni dosti mar. To je pokazal poslanec grof Lamberg dne 11. nov. 1903, ko je na dolgo in široko govoril zoper razne regulacije zaradi velikih stroškov. Ko se je regulirala Mura, Aniča in druge reke v nemškem delu Štajerske, je gospod grof molčal. In vendar so te požrle več milijonov goldinarjev!

Regulacija struge Pesnice bodo povzročila razmeroma male stroške deželi Štajerski; toda zastopnik velikega posestva se teh malih stroškov grozno boji! Ker slovenski poslanci v deželnem zboru Štajerskem vendar niso mogli pripustiti, da bi se komaj pričeta regulacija Pesnice spet vstavila ali odgodila na nedoločen čas, morali so se za njo potegniti in grofovskega poslanca zavrniti. To naloge je prevzel poslanec dr. Jurtela, kateri je poslanec grofu Lamberg na njegova izvajanja to le odgovoril:

Visoka zbornica! Pazno sem zasledoval izvajanja g. poslanca grofa Lamberga, ki je kritiziral tudi regulacijo Pesnice. To je sicer storil z malo besedami, in meni ni popolnoma jasno, kaj ima grajati pri regulaciji. Gotovo je težavno, kritizirati uravnavo, ki se še pravzaprav niti ni pričela, kajti jaz sem v zadnjem poročilu o nadaljevanju dela omenil, da je v spodnjem toku v tretjem delu komaj 950 metrov uravnanih. To je od projektiranega dela tako majhen košček, da se sploh ne more celo uravnava kritizirati, posebno pa ne z ozirom na nasledke, katere bo imela uravnava. Oglasil sem se k besedi, da bi gospodom dokazal, da je nemogoče izvršiti tisto vzorno uravnavo, o kateri je govoril g. posl. grč Lamberg. Kakor je gospod znano, nastanejo povodni v Pesnički dolini zaradi tega, ker se zvija Pesnica v velikih ovinkih. Pa ni samo to krivo, temveč tudi različni jezovi, pri mlinih in žagah, ti so največ krivi povodnji! Ko bi povodenj nastala o pravem času, namreč v spomladini jeseni, ko so pridelki že pod streho, bi bili tako zadovoljni. Toda pridejo v tem času, ko nam odnesajo seno in otavo, in zato proklinjam to preplavljenje. Seveda se smatra preplavljenje kot gnoječe sredstvo za travnike, ki travnikom koristi in ne škodi. To je gnojenje travnikov v Pesnički dolini, ki nič ne stane. Kadar pa nastane povodenj, takrat sega voda od enega konca doline do drugega, voda pokriva jednakomerno vse travnike. Dolina je polna vode, nastane celo jezero. Iz mnogih kratkih stranskih dolin priteče voda hitro v glavno dolino pesničko. Tukaj pa ovirajo hitri odtok vode prej navedene zapreke. Zato se more preplavljenje samo na ta način preprečiti, da se omogoči vodi hiter odtok. Z uravnavo se bodo odpravili veliki ovinki toka in jezi. Če bodo voda hitrejše odtekala, upamo mi, kakor tudi strokovnjaki, da sicer preplavljenja ne bodo popolnoma izostala, vendar bodo tako neznačna, da bo škoda malenkostna. To je smoter, katerega mi zasledujemo pri uravnavi Pesnice.

Seveda je popolnoma prav, da se je začelo z uravnavo v spodnjem delu. Lahko se bo opazovalo, ali nastopijo tisti učinki, katere pričakujemo od uravnave. In če se bo še nekoliko kilometrov uravnalo, bomo lahko sklepali, ali se naše nade uresničujejo ali ne. Stroški se proračunijo od oddelka do oddelka in so, kakor se je dozdaj pokazalo, tako majhni. Prepričan sem, da ta denar ni zavrnjen, koristil bo pa tudi tamošnjim posestnikom, deželi in državi. Gosp. poslanec grof Lamberg je sicer mnenja, da se na najlažji način preplavljenju opomore, ako se odkupijo preplavljeni deli. Toda jaz izrecno izjavim, da to v Pesnički dolini ni mogoče, kajti morala bi se vsa zemlja v dolini in to je skoraj dve uri na široko odkupiti. Za to bi se izdala

velikanska svota. Odkupiti bi se morali sami travniki, ki so zelo dragi. Dandanes stane namreč oral boljšega travnika 800—1000 gld. To bi bili velikanski izdatki. Svota, ki bi se izdala za odkup tega ozemlja, bi bila mnogo večja, kakor ista, ki se bo izdala za regulacijo.

Cenjeni gospodje! To pa ni edini vzrok, da nasprotujemo temu predlogu. Kaj se pa naj zgodi s kupljenim zemljiščem? Kdo ga bo obdeloval? Zaradi tega, ker so travniki večkrat preplavljeni, ne postanejo nerodovitni, ampak ostanejo travniki, samo pridelek se pokvari in na ta način tudi dohodek zmanjša. Že zaradi teh gospodarskih ozirov in zaradi velikanske cene zemljišč moramo nasprotovati izvajanjem g. posl. grofa Lamberg. Toda še en vzrok je, za nas odločilen, da moramo nastopiti proti takšnemu predlogu. Znano je, da imajo vasi, ki ležijo v Pesnički dolini, in sicer na obeh straneh Pesnice, vse svoje travnike v ti dolini. Skoro celo dolino pokrivajo travniki. Če bi se ti travniki kot preplavljeni deli pokupili, bi ne imeli prebivalci teh vasi naenkrat nobenega travnika. In od teh imajo dandanes edini dohodek, da še gospodarsko obstojijo. Tudi zaradi tega vzroka ne moremo niti misliti na kupovanje. Mi prosimo visoko zbornico, da predlog o uravnavi Pesnice ne smatra kot nekaj, kar bi dejelo samo denar stalo, dobička pa ne prinese nobenega. Nasprotno, tega ne moremo pričakovati. Kakor je uravnava Pesnice sedaj nameravana, ne more izostati ugoden uspeh. Zato se naj na tem načrtu nič ne spremeni, ampak kakor hitro mogoče se naj začne z uravnavo Pesnice na spodnjem toku. Dozdaj smo dobili od države precejšno podporo in jaz upam, da bomo tudi za naprej za uravnavo dobili nedaljne pripomočke.

S temi denarnimi sredstvi upamo, da se bo uravnava v kratkem izvršila ne samo v korist prizadetih posestnikov, ampak tudi dežele. Ako se pa po uravnavi tretjega dela pokaže neugoden uspeh, se lahko nadaljni načrti spremenijo ali pa se delo ustavi. Ta v spodnjem toku izvršena uravnava bo po našem proračunu veliko pripomogla za odتانjanje vode, ako se tudi nadaljno delo ustavi in drugi del ne uravna.

Kritika g. posl. grofa Lamberg o uravnavi rek v naši deželi je bila z ozirom na Pesnico prezgodaj in neosnovana. Mislim pa, da gosp. poslanec ni hotel s svojo kritiko ustaviti že pričeto delo, da je uravnava Pesnice samo tako mimogrede omenil, ker mu je to ravno ugajalo.

Politični ogled.

Naš cesar je bil minoli teden bolan. Imel je bolečine v hrbtni kakor pred leti. V nekoliko dnevih je pa okrevl.

Makedonija. Sedaj se mnogo piše o nekem gibanju na Balkanu. Turčija baje zbira velika vojaška krdela ob meji Bulgarije. Ker so Rusi zapleteni v vojsko z Japonsko, se je Turčija baje nekoliko ojunačila. Toda ruski minister zunanjih zadev Lambsdorff je izjavil, da Rusija ne bo pustila makedonskih preosnov iz oči in da je še tudi sedaj zadosti močna zahtevati z vojaško silo preosnove. Bolgarija in Srbija čutita potrebo, se nekoliko bolj oborožiti. Govori se pa tudi o možnosti, da bi Avstrija prodrla v Makedonijo. Ali nasproti temu treba povdariti z nova, da imata Avstrija in Rusija sklenjeno jednako postopanje na Balkanu, in da brez vednosti in privoljenja od strani Rusije Avstrija ne storiti nikakega koraka na Balkan.

Dopisi.

Iz Šikolj pri Pragarskem. (Požarna brama.) Tukajšnja požarna brama se je lansko leto vsled skrajne ne-

marnosti in zaspanosti žirkovške gospode, ki se ne briga za nič in v narodnih stvareh niti z mezinjem ne gae, prekučnila v nemški »Feuerwehr«. Agitacija Lipika in Pezdika je dosegla, da je bil zvoljen za načelnika privandrani posilinemšk mož. Ta je s svojo agitacijo napravil, da je izostalo izžrebano okrajno zborovanje slovenskih gasilnih društov ter na ta način tudi preprečil marsikateremu gasilnemu društvu namenjeno podporo, zlasti ono, ki je bilo pričakovati od deželnega odbora. Zab pa res naj danes trkajoč kliče: Moj greh moj preveliki greh!

Ta »feierberhopnan« je nasprotnik »Zvezze gasilnih društov« za Spod. Štajersko ter sploh nasprotnik vega, kar je podobno slovenščini. Naše gasilno društvo, sedaj pravilno »fajerber«, ja imlo tekom svojega desetletnega obstanka svoj letni redni občni zbor vsikdar dne 2. svečana, t. j. na svečnico. Za upravno leto 1903 pa še do zdaj ni bilo občnega zборa in se še niti ne misli na to. To je vendar proti društvenim pravilom. Kaj poreče k temu politična oblast?

Zelimo Šikoljčanon, da bi se že vendar enkrat zavedli in da bi v bodočnosti volili izmed sebe domaćina, slovenskega sina za načelnika gasilnega društva, in v to pomozí Bog!

Sv. Jurij ob Taboru. Med drugimi zanimivostmi imamo pri nas tudi dva slavnata pisatelja, kajih jeden piše v »Slov. Narod«, drugi pa v »Štajercu«. Da opozorim svet na ta dva čudovita človeka, hočem vam pokazati nekaj njunih lepih lastnosti kakor odsevajo iz njunih dopisov. Pred vsem sta grozno olikana; kajti tako lepih in krepkih psov ne zna vsakdo kakor onsdva, posebno če ne bere »Naroda« in »Štajerca«. Druga vrlina je njuna resnicoljubnost in bistroumnost. Posebno »Štajerc« dopisnik se v tem oziru odlikuje, saj bere ljubega »Štajerca«, »ki vedno resnico piše«. V »Slov. Gospod.« je bral dopis, »tikajoč št. Jurijsko veselico«, morebiti je »tikal« dopis veselico »napredne« požarne brambe, kjer se je celo noč popivalo in plesalo! Tisti »tikajoč« dopis je posebno enega »Štajerčanca« grozno razburil, kakor da bi se mu očitalo, da nima nobene ljubezni do ljubega »Štajerca« in vendar se je ravno nasprotno trdilo. A najlepše še pride. Dopisnik »Gospodarjev« je baje spoznal svojo krvico in celo »Štajerčevega« dopisnika odpusčanja prosil, najbrž kleče in z vrvjo okrog vrata pa s pepelom na glavi! Tretja vrlina naših naprednjakov je njihova resnična požožnost. Oh, kako jih boli, da na grobovih njihovih pradedov t. j. v cerkveni hiši prirede Marijine družbe tu pa tam kako veselico. Če bi že bil kak demokraški shod, naj bi že bilo. A veselice Marijnih družb, te skrunijo grobove! In kdo je tega kriv? Kdo drugi kakor gosp. župnik, ki je dal hišo postaviti in pa kapelan, ki pazi, da se pri »komediji« kak nered ne zgodi. Ia vse to naj bi ne bolelo odkritoseno pobožnega »Narodovca« ali »Štajerčanca«. Četrta čednost je njihova ponižnost. Gosp. župnik nima prave pobožnosti, no, kapelan je pa potuhnjeni hinavski. In naša dva naprednjaka lahko torej po vsej pravici zahtevata, da se župnik in kapelan od njiju učita prave pobožnosti. Peta njiju dobra lastnost je velika ljubezen do krščanskih časnikov, kakor so: »Štajerc«, »Slov. Narod«, »Rodoljub« itd. A duhovnika pa, ne samo da teh časnikov ne naročujeta in priporočata, ampak še celo svarita pred njimi. In vendar bi ljubega »Štajerca«, ki vedno resnico piše, celo papež brali, če bi znali slovenski. In katerega pravega naprednjaka bi tolika brezvestnost teh duhovnikov ne pekla? Šesta njihova lastnost je velika ljubezen do katol. cerkve in duhovnikov. Saj ljubezen do »Slov. Naroda«, »Štajerca« itd. se ne da ločiti od ljubezni do katol. cerkve in duhovnikov. Zato so pa tudi se vsakega tukajšnjega duhovnika, naj je že bil Peter ali Pavel, naši naprednjaki hvalili v cerkvenih listih, kakor so: »Sl. Narod«, »Štajerc«, »Rodoljub« itd. Pozabiti tudi ne smem njihove

duhovitosti. Že več kot pet let obdelujeta duhovnike vsako leto po parkrat in vsakokrat beremo kaj novega, enkrat n. pr. očitajo sovrašto do naprednih listov in »teater« na grobovih, drugokrat pa »teater« na grobovih in potem sovrašto do naprednih listov. In kar daje tem dopisom posebno krasoto, je to, da so vselej zabeljeni z »najduhovitejšimi« psov-kami kakor ste se lahko tudi zadnjič prepričali. »Štajerc« dopisnik (govorijo namreč v množini) se grozno bojijo, da bi se pri nas postavila norišnica in prav imajo. Pa v tolažbo jim lahko povem, da letos je še ne bomo stavili, pač pa bo treba v bližnji prihodnosti na njo misliti, če ne bo našim naprednjakom kmalu odleglo. Glejte, taki so naši naprednjaci, taka slavna naša pisatelja. Ali torej ni prav, da sem svet opozoril na njiju, posebno ker takih prikazni ni mnogo, vsaj v naši župniji ne, ampak ogromna večina župljanov je pravo nasprotje tem. Vseh lepih lastnosti, ki dičijo naših par »naprednjakov«, še seve nisem našel. Morebiti bom, posebno če še kako novo njihovo delo izide bodisi v »Slov. Narodu« ali »Štajercu« ali kje drugod, to slike dopolnil in potem tudi njih čestita imena naznani. Da pa ne bodo iskali dopisnika teh vrstic od Poncija do Pilata, zato bodi znano našim naprednjakom, da sem to pisal jaz, ki po naročilu »Slov. Naroda« premišljujem o potuhnjeni hinavščini.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukaj pri nas pri Sv. Lovrencu nam že več let mimo tekoči potok dela veliko škode. Mnogim posestnikom je že naredila voda veliko škode s tem, da je vzela ob straneh veliko zemlje. Nižje proti Savinji pa pušča kamenje, tako da ne vedo kam ž njim. Pretečeni teden nam je bilo naznanjeno, da pride komisija, kako naj bi se zagradilo. Zavoljo slabega vremena je ni bilo na napovedani dan. A s pismom nam je bilo naznanjeno, da naj pridejo vsi prizadeti posestniki v Celje. Pismo je prislo seveda nemško na tukajšno občino. Vsled neznanja nemščine se je pri tukajšnjem občinskem uradu pismo na stran položilo in tako smo zvedeli šele zadnjo uro, da moramo iti v Celje. Morali smo brzovajiti, da nas ne bo. A tega je bilo krivo nemško pismo, ki ga niso znali raztolmačiti. Kajti naš gospod tajnik ne zna nemški, kar mu tudi ni treba, ker je občina slovenska. Sicer bi bil on rad malo nemški. Toda o tem prihodnjie!

In še nekaj, gospod urednik, skoro v vsaki manjši občini že imajo večkrat na leto živinske sejme. Poleg pridejo tudi kramarji svoje blago prodajat, kar bi v Št. Pavlu nekaj obrtnikov prav rado imelo, kakor n. pr. mesarji in krčmarji. Pa to seveda ni všeč trgovcem, ker v tem slučaju bi bili mnogo bolj na slabšem, ljudstvo pa na boljšem. Pa čudo, g. urednik, glejte, kaj se je naredilo. Živinske sejme so nam že dali, ko smo za kramarske prosili, so nam še živinske vzelii. Prostor smo že tudi prej kupili, da bi nam ne mogli očitati, saj še prostora nimate, kamor bi mogli živino postaviti. Kje pa tici ta vzrok? Jaz pa dobro vem, kje je!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Na političnem shodu, ki bode na Slatini v nedeljo, dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. F. Ogrizek, bode poleg dveh poslancev — Žičkar in d. r. Jurtele — govoril tudi g. Franc Stumberger, vinorejski navoditelj za šmarski in rogaški okraj in sicer o vinorejskem vprašanju.

Osebne vesti. Okrajni sodnik v Gornji Radgoni g. Ivan Stepinchegg je predstavljen k okrožni sodniji v Maribor.

Mariborske novice. Cesar je potrdil izvolitev dr. Janeza Schmiderer, županom

in Karola Pprimer podžupanom mariborskega mesta. — Danes dopoldne ob 11. uri se je zapisel novi župan dr. Schmiderer.

S pošte. Poštna upraviteljica Roza Šuen je dobila mesto poštne odpravitevce v Jurkloštru. — Od 10. t. m. so se ustavili v Vogričevcih in Cezanjevcih poštni nabiralniki, ki imajo vsak dan zvezo s pošto v Ljutomeru.

Izžrebani porotniki za porotno sedanje v Mariboru, ki se pričenja dne 7. marca: Glavni porotniki: Franc Muršec, hišni posestnik, Matej Muš, pek, Franc Reiher, hišni posest, Ernest Tisso, gostilničar, Jožef Tscheligi, posest pivovarne, Matej Vurcinger, gostilna, vsi v Mariboru; Karol Habš, uslužar pri Sv. Trojici v Slov. goricah, Janez Slavič, trgovec v Št. Lenartu v Slov. gor., Fr. Mekš, posestnik Gradišče, Peter Kolink, posestnik Vrhovdol, Franc Marčič, posestnik Studenci pri Mariboru, Karol Novak, posestnik v Sp. Hočah, Janez Kapun, posestnik v Lembahu, Karol Baumgartner, gostilničar v Št. Lenartu v Sl. gor., Jožef Hajnško, strugarski mojster v Št. Lenartu v Slov. gor. Vincenc Novak, posestnik v Št. Lenartu v Slov. gor., Jurij Pšunder, posest v Sp. Radvanju, Ferdinand Ivanuš, posestnik v Peklu, Kajetan Edlinger, medicar, dr. Fr. Jurtela, odvetnik, Fr. Kaiser, vinotržec, Kajetan Murko, trgovec, Rajmund Sadnik, trgovec, Viljem Švab, trgovec, Janez Steudter, sodar, Jožef Vreznik, zidaski mojster, vsi v Ptiju; Mihael Brenčič, tovarnar v Rogoznici, Maks Strašil, posest v Zg. Pobrežu, Alojz Mihl, trgovec v Ormožu, Franc Štuhec, posestnik v Rogorovcih, Janez Erjavec, pos. v Ljutomeru, Franc Horvat, trgovec v Gor. Radgoni, Andrej Grögl, posestnik Janjski vrh, Jožef Widmoser, gostilničar v Vuhedu, Emil Beranek, posestnik. Namestniki porotnikov: Janez Deu, trgovec, P. Drofenik, mizarski mojster, Ign. Halberth, trgovec, Adolf Himpler, trgovec, Ferdinand Lešnik, posestnik, Janez Lorber, trgovec, Richard Lešnik, gostilničar, Albert Lončar, čevljar, Janez Latzko, krojač, vsi v Mariboru.

Sv. Ilj v Slov. gor. V soboto, dne 13. t. mes. imela je tukajšnja nemškatarska stranka zabavni večer v prostorih slovenske šole. Čisti dobiček je pripadel »Südmark«. Slovensko šolo uporabljati za zabavne večere »Südmarke«, to je vendar le preveč! Tega si Slovenci ne smejo dati dopasti! Naj si delajo nasprotniki zabave v svojih šolah, ne pa v naših! Radovedni smo, je li višji šolski oblasti tako početje s slovensko šolo znano in kaj namerava gospod načelnik okrajnega šolskega sveta ukreniti, da se zaprečijo taka početja... — Več šentiljskih Slovencev.

Fram. Pogreb rajnega Janeza Černej, posestnika in mlinarja v Framu, očeta gosp. učitelja v Grižah in gd. učiteljice v Sevnici, je bil dne 12. t. m. kako veličasten. Domače učiteljstvo s šolsko mladino, nekateri drugi gg. učitelji, slavni občinski zastop framski, polnoštevilna pozarna bramba framska in nedogledna množica ljudstva je spremljala blagega moža z gorečimi svečami k zadnjemu počitku. Gospodje učitelji domači in gospod Svetlin, nadučitelj iz Poljčan, so ganljivo popovali pretresujoči »Miserere« in druge pogrebne pesmi in molitve. Naj bo vse to v tolažbo žalujoči vdovi in preblagim otrokom. — Framska župnija je menda edina v mariborskem glavarstvu, ki je poslala vse volilne može k volitvi v okrajinu zastop mariborski in ki so vsi kot skala trdnost stali na strani slovenskih kmetov. Pri nas torej ni brezbrinosti, o kateri piše zadnji »Slovenski Gospodar.«

Iz Slovenskih goric. Letošnjo zimo skoraj ne veno, da je zima. Celi advent je dežilo, namesto da bi snežilo, v prosincu je padal večkrat sneg z dežjem. Sedaj svečana zopet dežuje, kot bi bilo kje h koncu aprila.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je poročil dne 10. svečana naroden mladenič Matija Holec z dekllico Toniko Kvas pri Sv. Duhu na Stari gori. Čeravno je bil mladi mož več let v tujini, vendar je ostal zvest

domovini in narodu. Poiskal si je zato tudi nevesto, ki je bila že od začetka sodelovalka dekliške zveze. Da sa bila priljubljena pri mladini je pričalo djetvo, da so peli šentjurski pevci pri njuni masi. Čestitamo!

Sv. Trojica v Sov. goricah. Tukajšni »fajerber« je priredil dne 24. m. m. »Feuerwehrkränzchen«, katei je obsegal tombolo in seveda tudi — ples. To ni kaj »šmentanega« za naše nemčurje. Tidi brez »hajlanja« ni bilo. Le to se nam šudno zdi, da nekateri gospodje okoli »fajerberja« niti nemški ne razumejo, nekateri pa kmijo nemško »spraho«, da je »za počt«. Razume se, da je napis na shrambi gasilnega orolja nemški in se glasi: »Feuerlösch-Requisiter-Depot« ter kaže poleg drugih nemških napisov klaverno med svet, da biva v trojiškem rgu nemškatarski, nazadnjaški živelj tistih, kateri žive od slovenskih grošev. Usojamо s samo vprašati »slavno posilnemško gasilsko društvo trojiško«, kako da si dovoljuje pošiljati svoje nemške vabilne liste na veselice odličnim slovenskim strankam? Svetujemo, da ostanete pri svojih so-mišljenikih, druge pa pustite pri miru. Načeloma zoper društvo, katero ima varovati pred nezgodam bližnjega, nismo, vendar da bi se s tem tvorila tukaj na slovenskih tleh nekaka nemška parada, zoper to odločno ugovarjamо! — Trojiski.

Od Kapele. Dne 14. svečana imela sta Mihael in Marija Rautar zlato poroko. Oba sta zaradi svojega poštenega značaja znana v celi župniji.

V Ponikvi sta trčila v petek, dne 12. t. m. dva vlaka ter skočila s tira tako, da je bil za nekaj ur promet ustavljen. Radi tega so imeli ta dan vsi jutranji vlaki zamudo. Ponesrečil se ni nihče.

Št. Janž na Drav. polju. Dne 10. februarja obhajala tukaj zlato poroko Franc in Marija Obreht. Ker so take slovesnosti dokaj redke v človeškem življenju in sta zlatozakonca po vsej župniji spoštovani osebi, zbralo se je omenjenega dne, bilo je v nedeljo, k pozni božji službi obilo vernega ljudstva, da je videlo zlatoporočenca, ki sta še oba krepka in čvrsta. Slovesnost je bila že prav posebno ginljiva radi tega, ker je po kratkem pomemljivem nagovoru jubilanta poročal tudi jubilant, domači župnik in zlatomašnik preč. g. Janko Simonič. Pri veseli svatovščini v gostilni »pri tamboru«, kamor sta slavljenca povabila svate in goste, smo jima vsi iz srca želeli, naj bi učakala še demantno poroko.

Od Sv. Urbana nad Ptujem. Nagle smrti je umrl dne 2. februar J. Vršič, kmet v Jiršovcih. Pri pokladanju živine se mu je namreč udrl strop in padel je tako nesrečno med konje, da je nezavesten obležal in čez par ur izdihnil svojo dušo. Nagle in nepredvidene smrti, obvari nas, o gospod!

Sv. Martin pri Vurberku. Dne 2. t. m. je po popoldanski službi božji potov. učitelj g. Bele v šoli predaval o sadjereji in o novih nasadih v vinogradih. Žal, da je bilo to predavanje premalo razglašeno, ker sem prepričan, da bi se bilo zbralo gotovo mnogo večje število poslušalcev. Zato pa nas je to malo število — okoli 20 — tem pazneje zanimivi, blizu dve uri trajajoči govor gosp. potovalnega učitelja poslušalo, za kar smo mu prav hvaležni ter ga prosimo, da se letos proti jeseni še enkrat potрудi k nam ter nam še marsikaj zanimivega o teh za naš kraj velevažnih strokah kmetijstva pove. Posebno o umnem spravljanju in porabi sadja. Saj ravno pri nas bi bilo velike važnosti, da bi ljudstvo znalo ta veliki dar božji umno in dobro uporabiti. Malo je krajev, ki bi imeli toliko in tudi plemenitega sadja, kakor ravno pri nas. Imamo pa tudi kaj ugodne lege za sadenosnike, samo da se pri nasadih sadnega dreva še marsikaj greši. Farani, pridej tedaj k drugemu predavanju prav v obilnem številu! — G.

V Celju je odprl odvetniško pisarno g. dr. Jožef Karlošek, dozdaj odvetniški kandidat pri g. dr. Serneku.

Celjske porotne obravnave. Dne 10. t. mes. je bil oproščen oficjal celjskega okrožnega sodišča Janez Jesche, ki je bil otožen, da je zlorabil uradno oblast s prilastitvijo 4242 K 46 v. — Dne 11. t. m. je bil obsojen 59 letni kmet Jožef Kovačič od Sv. Eme na deset mesecev ostrega zapora. V pisanosti je hotel pretepati svojo ženo. Sin je hotel braniti mater ter je spravljal očeta spat. Zaradi tega mu je oče zagnal nož v trebuh, da so se mu takoj izsipale čreva. Sin je čez par ur nato umrl. Oče se je izgovarjal, da je to storil v silobranu. Porotniki so ta njegov izgovor upoštevali ter ga obsodili samo zaradi prestopka silobrana.

Štore pri Celju. Strašna nesreča se je pripetila dne 10. t. m. v premogokopu blizu Štore. Zjutraj ob 7. je zasulo v rovu rudarja Ferdinanda Gamze iz Sastranja pri Šmarju pri Jelšah. Bil je pri priči mrtev. Gamze je 20 let star in je bil priden delavec.

Pri Sv. Roku blizu Celja se je ponesrečil Mat. Zubukošek, viničarski sin. Razstreljal je s svojim bratom Cirilom s smodnikom neko skalo v bližini viničarske koče gostilničarja Janeza Anderluha. Vsled nepazljivosti si je upal preblizo in ga je odletelo kamenje posebno na obrazu močno poškodovalo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Na Dobrni pri Celju se je dne 8. februarja poročil Janez Vebar, tajnik »Braln. društva« in odbornik dobranske »Hranilnice in posojilnice« z Miciko Podvršan. »Bralno društvo« je novoporočencema na čast razobesilo slovensko zastavo in ju pozdravilo s strelijanjem iz topičev. — Ker sta oba naročnika našega lista, klicemo iz srca: Na mnoga leta!

Žiško bralno društvo se iskreno zahvaljuje g. Franjo Satlerju, kmetu v Žičah za dve kroni, katere mu je blagovolil podariti ob priliku veselice. — Ravnakar omenjeni darovatelj je že lansko leto naznani po piscu teh vrst uredništvu »Štajerca«, da te pokveke ne mara več, da ga torej vendar naj puste pri miru. Kljub temu pa prikobaca ta vsiljava kužna bolezni vedno in vedno v njegovo pošteno hišo. Tako se vsiljuje ta pobleni grob nepokvarjenemu slov. ljudstvu, potem pa pravi, da ima toliko in toliko tisoč »naročnikov«. Ubogo slovensko ljudstvo, kako te skušajo zatreći z vsemi zvijačami oni, katere rediš s srčno svojo krvjo. Pametujte pa, gladni nemškatarski volkovi, besede slavnega Sinkiewicza, ki dožive gotovo tudi pri vas gotove izpolnitve: »Naši knezi so jih sprejeli (namreč vas, privandrance), kakor sploh sprejemamo reveža v hišo in jih obdarovali. Ko se jim je pa potrdila njihova moč, so oni grizli ono roko, ki jih je živila, kakor kakšni besni in potuhnjeni psi. Polastili so se zemlje, mesta si osvojili z izdajstvom — in to je njihova moč. Ko bi jim pritekli tudi vsi kralji vsega sveta na pomoč, — vendar enkrat napoči dan sodebe in osvete.« — Narod slovenski, pospeši ta trenotek!

Iz Vidma smo dobili naslednjo izjavo: Tukajšnji »Štajerc« vohun je staknil, da se oglašam podpisani pri gospodu dekanu na kosilo. Pravi, da bo skrbel za to, da pri prihodnjih volitvah se izvoli v župana mož, ki ne bo obiskoval župnišča. Kdo bo v prihodnjega župana izvoljen, tega ne vem. To pa dobro znam, da tak mož gotovo ne, ki bi hodil »Štajerca« ali pa njegove vohune za nauk prosit. — Franc Ban, župan.

Planina. V pondeljek, dne 8. t. mes. se je poročil g. Mihael Jazbinšek, trgovec na Planini, z gospico Kristino Šmid iz Jurkloštra. Čestitamo!

Rezervisti, ki nameravajo prositi opozicijo od orožnih vaj, se opozarjajo, naj svoje prošnje vedno pravočasno, torej vsaj eden mesec pred vajo vlagajo, ker se na prepozno došle prošnje ne bo oziralo. Vložiti je kolekovano prošnjo vedno pri okrajnem glavarstvu (v Mariboru in Celju pri mestnem magistratu); priložiti je vojaski list. Dotične, ki bivajo izven Avstrije, naj bi stariši ali sorodniki obvestili, naj dotično prošnjo takoj

vlože pri avstrijskih zastopih (konzulatih). Prošnje, ki se vlagajo pri kakem konzulatu, so koleka proste.

Letošnji nabori. Vlada je sklenila, da se letošnji nabori vršijo pozneje, ker se ne more vsled zborovanja delegacij prej sklicati državnega zbora, ki bi dovolil novince.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 17. februar. Vsi japonski poskusi, da bi izkrcali pri Port Arturu vojaške čete, so se ponesrečili z znatnimi izgubami Japoncev.

Berlin, 17. februar. V Tientsin se poroča iz Niučanga, da je železnična nepoškodovana. Poroča se o budih bojih ob reki Jalu. Aleksejev je zapustil Port Artur ter se podal v Mukden, poveljstvo v Port Arturu pa je oddal namestniku (Mukden leži ob železnicu v Port Artur in šteje 250 000 prebivalcev.) Od Tsin-hwang-tava v čilskem zalivu se je čulo včeraj gromenje topov. Sodi se, da je bila ondi pomorska bitka.

Berlin, 17. februar. Poroča se, da je oddelek japonske armade v petek zopet poskušal izkrcati se v Port Arturu. Kozaki so napadli izkrcane Japonce ter jih 3500 pobili.

Berlin, 17. februar. Iz Petrograda prihaja poročilo, da so v dosedanjih bojih ruske ladije bile le neznatno poškodovane. Japonci torej še niso gospodarji na morju. Tudi sicer imajo Japonci znatno več izgub nego Rusi.

Petrograd, 17. februarja. »Svet« izjavlja, da se vojska odloči pred Söolum. Miru ne bo prej, dokler Rusija ne dobi protektorata nad Korejo, in dokler ne bodo ruske posadke v Masamphu, Söulu, Mokphu, Čemupu, Čimaruphu in Gensanu.

Petrograd, 17. februarja. Aleksejev je izdal oklic v katerem pravi, da ga je carjeva volja postavila na čelo mornarice in junaske armade v vzhodni Aziji. V oklicu pravi: »Ako je naš sovražnik močan, tedaj dobimo s tem novih moči, da ga premagamo. Vsak naj ima mirno zavest, ki je poleg molitve k Bogu najboljše jamstvo, da stori vsak svojo dolžnost. Molitev k Bogu in služba za carja še niste nikoli bili brezuspešni.«

Cerkvene stvari.

Portne pridige bo imel v mariborski stolnici vsako nedeljo ob 4. uri č. g. Jožef Brinner, vizitator misjonarjev iz Gradca. — V misljonski cerkvi sv. Jožefa v Studencih pa č. gg. superior Valentin Eržen in Vinko Krivec in sicer ob pol 4. uri popol.

Nove šmarnice, to pa v čast Mariji, Materi dobrega sveta, je začela tiskati tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Sestavljene so in za čitanje pri majnikovi pobožnosti prirejene po pridigah, katere je ob devet-dnevnicah Marije dobrega sveta v Novi cerkvi nad Celjem govoril dr. Lav. Gregorec, kanonik. Knjiga izide prvi teden aprila t. l.

Društvena poročila.

Vinogradniki, na noge! Vsak je svoje sreče kovač. Kovanje sreče otežujejo vinogradniki razne okolščine. Ni dovolj, da se bori proti raznim škodljivim živalim in rastlinstvu, mrčesom in glivicam, on mora še škodo marsikatere druge uime popravljati. Ta borba prizadeva čedalje več stroškov za delo in tvarine, priprave itd., podraži torej pridelovanje. Smoter vinogradnika je isti kakor vsakega drugega producenta v celoti naravnega gospodarstva. On hoče za svoj trud, za svoje stroške gmoten uspeh, ki mu vse to s primernim dobičkom povrne. Važen pogoj za gmoten uspeh je pa cena pridelka. V krajih, kjer je pridelovanje ceneje n. pr. deloma na Ogrskem in Italijanskem itd., imajo vinogradniki primerno gmoten uspeh že tedaj, če se našemu vinogradniku komaj ali celo le pridelovalni stroški pokrijejo. Vsled zelo razvih prometnih sredstev ne pridejo stroški za voznilo skoro nič v poštev, posebno ne, če se nekateri robi v nekaterih slučajih po-

sebne ugodnosti podelijo. Irljava ima torej najprimernejše sredstvo, da varuje svoje lastne pridelovalce v tem slučaju vinogradnike s primerno carino proti tujmu tekmovanju. Vinogradniki naše države s čutili v zadnjih letih dovolj vpliv vinskega uvoza iz Italije. Italijani so bili veseli, da s svojo robo razpečali. Italiji je tudi sedaj lžeče na tem, da si ohrani izvoz v Avstro-Ogrsko in se pripravljajo z vsemi silami na to, da istega ohranijo. Še z večjimi silami pripravljati se moramo mi vinorejci na to da ta uvoz odklonimo. Kar je onim koritno, točnam gre pa za kožo, tembolj ker se pri nas in sosednji Ogrski vsled napredka z novimi nasadi čedalje več prideljuje. Že mesecobjno notranje tekmovanje bode cene krčib, tekmovanje od zunaj zna jih pa tako nizko potisniti, da se pridelovanje sploh ne splača. V jeseni poteče doba provizorija. Potem se bode pogajalo o carini vina za prihodnje leto. Čas je torej, da se vinogradniki na noge postavijo. Saj imajo vendar vsi eden in istismoter. Saj vendar vsem ena in ista nevarnost preti. Skupno zlo naj jih združi v skupno tečovanje. Neposredno se ne da nič storiti. Pač pa se da nekoliko vplivati na prihodnje sklepe, če vinogradniki pokažejo vzajemnost, če se jih velika celota zbere in izrazi željo za varstvo svojega obstanka. V ta namen se boste vprizoril dne 6. in 7. marca t. l. v Mariboru shod vinogradnikov. Da bode isti velikanski, za to naj bi skrbeli vinogradnik, da se ga obilo in počnoštevilno udeleže. Večja množina, večji vpliv. — Iv. Bele.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 21. sveč. t. l. popoldne ob 3. uri se stide v hiši »Posojilnice« pri Sv. Lenartu pripravljalni odbor, da se pogovori o bikorejski zadruži in o nadaljevanju mlekarne. Kmetje, želarji in vsi posestniki krov, ne dajte se strašiti in odtegovati toliko potrebnega združenja, pridite na pogovor, in ustanovala se bode potrebna kmetska bikorejska in mlekarška zadruža, katera naj bi obsegala župnije: Sv. Lenart, Sv. Jurij, Sv. Ropert in Sv. Trojico ter še sosednje občinske dele. Vsi drugi, že združeni stanovi, se zmiraj v ožje zvezze združujejo, da postane potem združenje močnejše, samo nas se v tem oziru prezira in od nekaterih strani celo proti nam hujška nasprotnikom v dobiček. Straši se in odslavlja za združenje kmetskega stanu, ker naši nasprotniki dobro znajo, da bi potem, ako smo kmetje, želarji in sploh vsi polje obdelujuči posestniki združeni, onim na škodo nam pa v zagotovljen obstanek. Novi časi nalagajo nam tudi nove potrebščine in naklade; naj se samo premisli, koliko je v vsaki hiši novih potrebščin, katere se mora tedaj tudi z novimi dohodki pokriti. Zadnji čas je, da se zdramimo in gremo na delo, ker vse toženje čez letine in slabe čase nas ne more pogina rešiti, ako smo sami zanemarili priložnost za naš obstanek v primernem času. Pridite torej vsi, brez ozira stranke ali osebnega sovraštva, ker le tedaj, ako bomo združeno delovali, bomo kaj dosegli. — Kmet iz oklice.

Citalnica v Selnici ob Dravi je imela svoj občni zbor na svečnico. Zborovanje se je vršilo v prostorih g. A. Kroisa. Takoj po popoldanski službi božji se je jelo zbirati občinstvo in kmalu je došlo toliko ljudij, da je bila soba napolnjena do zadnjega kotička. Prihajajoče je pozdravljalo naš vrli tamburaški zbor. — Predsednikom je bil skoro enoglasno izvoljen naš občni priljubljeni in spoštovani gosp. kapelan Ivan Lorbek, podpredsednikom Glaser, blagajnikom Čaplo, tajnikom Juvančič in knjižničarjem Konečnik. Po dovršenih volitvah se zahvalili novoizvoljeni g. predsednik za izkazano mu čast in obljubi žrtvovati vse moči v prospeh Citalnice. Nadalje se z gorčimi besedami spominja svojega prednika g. učitelja Jamšeka, ki je mlado društvo žalibog takoj hitro zapustil. Naglašal je zasluge, katere si je omenjeni gospod stekel zlasti s tem, da je znova vzbudil Citalnico v življenje ter ji osnoval tako vrli tamburaški zbor, ki je

pod njegovim vodstvom dosegel v kratkem času toliko, da je zamogel javno nastopiti pri veselici, katero je priredila Citalnica meseca avgusta l. l. Z dohodki te veselice je pridobil našemu društvu trideset prav dobrh knjig. Da je veselica dosegla toliko uspeha, trebalo je mnogo truda, toda g. Jamšek se ga ni ustrašil. Za tako plodonosno delovanje mu izreka naslednik najsrečnejšo zahvalo, zbrani pa jo potrujejo z gromovitim »živijo«-klici. Govornik orisuje nato z jedrnatimi besedami, kolike važnosti je danes čtivo i za kmeta, v bodrilo navede znan izrek: »Več ko znaš, več veljaš«, ter naposlед izreče upanje, da bo Citalnica vsestransko vrlo uspevala.

Prostovoljno gasilno društvo občine Cven si je priredilo dne 7. svečana predpustno veselico v proslavo 25 letnice poroke gosp. načelnika in njegove družice. Prisostvovali so tudi veselici odlični gostje iz Ljutomerja. Pri veselici se je nabralo za podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru 18 K 20 v in izročilo gosp. tajniku istega društva.

Luče pri Ljubnem. Veselica katol. slov. izobr. društva v Lučah se je v vsakem oziru na vse pričakovanje dobro izvršila. Leta je vspela izvrstno: vsi igralci od prvega do zadnjega so storili, kar je bilo v njihovih močeh in prekosili sami sebe. Petja društvenega zborna poslušalci sploh niso mogli prehvaliti, zlasti pa pesem »Triglav«. — Vsem vrimlji mladeničem in možem, ki so mnogokrat morali popustiti celo svoje delo ter so vestno prihiteli k vaji, bodisi pevski, bodisi gledališki, izrekamo v imenu društva iskreno zahvalo za ves trud in za vso požrtvovalnost. Obenem izražamo gorečo željo, da nas še v tem letu razveselijo zopet s svojimi zvonkimi glasovi in kako gledališko predstavo. Da je bil konec tako zanimiv in zabaven, gre vsa zahvala blagim dobrotnikom, ki so z obilnimi in velikimi darovi napravili blagajniku neizrekljivo veselje, mlademu društvu pa podali pripomočkov, da si omisli potrebni knjig, zakaj izobraževalno društvo brez dobre knjižnice je mlin brez vode. Ker se nismo nadejali tolike udeležbe, smo imeli le nekaj nad 80 dobitkov na razpolago; zato naj ne bodo tisti nejevoljni, katerim ni bila sreča mila, ali kateri niso dobili tistega dobitka, katerega so si želeli; zakaj obresti denarja, ki so ga potrosili, bodo vživali sami njihovi otroci in otroci: dobra knjiga je zlata vredna. — Občudovali smo tudi krasni gramofon g. Suhen, kakoršnega gotovo nima nihče v naši bližini; prišel je naravnost iz Amerike.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naš kraj slovi že od nekdaj kot zaveden in narodno proučen. Isto je zopet sijajno pokazal občni zbor bralnega društva, ki se je vršil dne 7. t. mes. Po običajnem pozdravu predsednika Jernej Košarja so poročali činovniki društva o delovanju istega v minulem letu. S posebno radostjo se je vzelo na znanje poročilo blagajnikovo, kajti društveno blagajno so spravili precej v ravnotežje. Vsa čast marljivemu blagajniku gosp. Val. Kocbeku in mladini za neutrudno priejanje veselic. Zanimivo je bilo tudi poročilo tajnikovo. Povedal nam je, da so se priredile v preteklem letu tri veselice s petimi gledališki predstavami, tri večja važna predavanja; mladenička in dekliška zveza pa je imela vsaka posebej še mesečno svoj poučen shod. Društvo je bilo po odposlancih zastopano skoro na vseh shodih in zborovanjih sosednjih društev. Pevski zbor društva se je vdeležil tudi velike narodne veselice v Mariboru, nad 50 mladeničev pa shoda pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ko je še knjižničar s ponosom povdari, da se je izposodil nad 600 knjig in da je bilo v Citalnici udom na razpolago 30 izstisov različnega časopisa, izreklo se je staremu odboru zaupanje. Nato se je sestavil večinoma iz starih odbornikov novi odbor, kakor sledi: predsednik g. Jern. Košar, podpredsed. č. g. Ivan Kunce, blagajnik g. Val. Kocbek, tajnik France Strajšak, knjižničar Ivo Košar, za odborniška mesta

pa Radoslav Nemec in Ivanka Košarjeva. Knjižnčarjev namestnik je Fran Horvat, blagajnikov pa Fr. Grabar. — Zaradi premnogih zaslug za društvo je imenoval občni zbor na predlog društvenega predsednika č. gosp. kaplana Iv. Bosina enoglasno častnim članom. Občni zbor se je torej vrlo dobro obnesel, tembolj, ker smo imeli priliko med posameznimi točkami dnevnega reda občudovati samozavesten nastop dobro izvežbanega pevskega in tamburaškega zborna, pod spremnim vodstvom organista g. Val. Kocbek. Mi Jurjevčani gremo torej naprej!

Središče. Pri nas ni bilo dalj časa nobene večje gledališke igre. V nedeljo, dne 7. februarja pa je vprizorilo naše bralno društvo »Edinost« v šolskih prostorih narodno igro s petjem »Deseti brat«. Čitali smo že marsikaj o njej po časopisih, ko se je vprizorila v Celju in Mariboru. Radovedni smo bili, kakšen je deseti brat Martinek Spak, kakšna sta Krjavelj in Dolef. No, zadnjič smo jih vendar videli in prav hvaležni smo bralnemu društvu in vrlim igralcem, ki so nam nudili priliko, da smo gledali te zanimive posebneže žive pred seboj. Nič nas ni zadrževalo slabovreme, nič nas ni strašila slaba pot, sli smo in nobenemu ni menda žal. Občinstvo je pazljivo zasledovalo zamotano dejanje in s tem pokazalo, da igra razume. Kdo bi pa tudi ne sledil našim izvrstnim diletantom? Vsak od prvega do zadnjega je bil na svojem mestu. Govori se, da se tako dobro še ni igralo pri nas. Bili bi v zadregi, če bi hoteli povedati, kateri je igral najbolje. Srčna hvala vsem skupaj! — Slišalo se je, da bi se igra ponovila. Zato upamo, da nismo gledali zadnjikrat pri nas »Desetega brata«. Mnogo jih je še, ki igre niso videli in marsikdo bi šel v drugič.

Iz Pišec pri Brežicah. V nedeljo, dne 7. svečana je imelo tukajšnje bralno društvo pri prav obilni udeležbi (kakor še nikoli tako ne) občni zbor, kateri se je v zadovoljnost vseh zborovalcev prav izvrstno obnesel. G. predsednik, naduč. Anton Kokot, je prijazno pozdravil vse navzoče ter izrazil odborovo veselje, da se je zborovanja ljudstvo v tako velikem številu udeležilo. Posebno pozdravi gospoda kaplana kot novega uda ter otvoril zborovanje po dnevnom redu. Predsednik poroča v daljšem govoru o dosedanjem delovanju društva, iz katerega je razvidno, da je odbor, oziroma društvo dosedaj veliko storilo. Po končanem govoru prestopi predsednik k drugi točki dnevnega reda ter da besedo vlč. g. kaplanu Francu Planincu, ka-

teri je prav razumno in po domače razlagal korist bralnega društva. Za ta izvrstni govor se je predsednik v imenu zborna govorniku srčno zahvalil. Po končanem govoru se je deklamovalo in gvorilo iz zgodovine. Po dovršenju še dveh očk dnevnega reda se je že bližal večer in zaradi pomanjkanja časa je moralo poučno predavanje predsednika izostati ter na drugi zbor preložiti. Bralno društvo je dobilo od raznih krajev obilno knjig, in sicer je povaril gosp. profesor veleučeni g. M. Pletešnik veliko lepih in zanimivih knjig; dalje smo dobili knjig od »Zvezde bralnih družev« od »Slov. Matice« v Ljubljani, od poprej tukaj službujočih duhovnikov vlč. g. Karola Prskar in Ivana Pavlič, oba sedaj na Bizejskem. Dalje so poslali tudi rodoljubi in blaž Slovenci iz Brežic lepo število knjig. Vsem blagim darovalcem in dobrotnikom izrka občni zbor srčno in iskreno zahvalo. Vse te knjige so bile pri občnem zboru razpostavljene, kar je ude bralnega društva še posebno navdušilo. H koncu prebere velespot. g. župan Volavšek zapisnik občnega zborna ter se s toplimi besedami zahvali predsedniku za dosedanje delovanje. Slednjič se še g. predsednik zahvali g. županu za njegovo sodelovanje ter sklene zborovanje s trkratnim »slava«-klicem na našega presvitlega vladarja.

Iz drugih krajev.

Mesto s 700.000 prebivalci pogorelo. Mesto Baltimore v Severni Ameriki je začelo goreti dne 8. februarja. Ogenj je nastal v velikih zalogah manufakturnega blaga in se je kmalu razširil po celem mestu. Zgorela so vsa javna poslopja. Vsled velikanskega ognja so bili vsi poskuši požarne brambe brezuspešni. Vojaštvo je razrušilo z dinamitom več poslopij, da omeji ogenj, toda vsled strašne vročine in letečih isker je bilo tudi to brezuspešno. Škode je okoli 3000 milijonov. Prebivalstvo je prestrašeno bežalo iz mesta. Ponesrečilo se je čez 100 oseb, med temi je tudi mnogo požarnikov. Tudi ladje, ki so bile v luki, so morale bežati pred ognjem. Brzjavna poročila z dne 10. t. m. poročajo, da je ogenj trajal 36 ur. Zgorelo je 2800 hiš.

48 let starega konja je kupil neki posestnik minule dni v Prižné na Francoskem. Trdi, da lahko dokaže konjevo starost in da je popolnoma zadovoljen z njim.

Kaj je torpedovka? Torpedovke so napravljene iz jekla, so 30 do 35 metrov dolge, 3 metre široke in 3 metre globoke.

Na ospredju imajo obokan pokrov, ki je neprodrijev, na obeh straneh zelo ostrega sprednega dela pa štrle kopjeniki. Na torpedovki je 14 do 20 mož. Torpedo ima obliko smodke, je 4 metre dolg in ima premer 4 centimetrov. Napravljen je iz brona in ima v prednjem delu do 90 kg mokrega streljnega bombaža. Za tem stoji kotel, ki je napoljen z zgoščenim zrakom, za tem pa stroj, katerega goni zgoščeni zrak. Japonske torpedovke so se morale vsaj za 400 metrov približati, da so torpedi napravili toliko škodo, kakor poroča carjev namestnik Aleksejev. Torpedi so se približali ruskim ladjam ter eksplodirali in poškodovali tri ruske vojne ladje.

Društvena naznanila.

Kmetijsko bralno društvo v Slivnici zboruje v nedeljo, dne 21. t. mes. predpoldne ob pol 9. uri v šoli po sledičem redu: 1. Predavanje o vinarištvu. 2. Volitev in sprejemanje novih članov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Cesarjevič Rudoltovo sadjerejsko društvo za Spod. Štajersko ima zborovanje v nedeljo, dne 28. svečana 1904 v St. Juriju ob juž. žel. v prostorih g. Rudolf Dobovišek popoldne ob 4. uri. Spored: 1. Porocilo g. predsednika. 2. Govor g. Fr. Goričana, kmet. potov. učitelja, o sadjereji. 3. Razni nasveti.

Kmečko bralno društvo v Jarenini ima v nedeljo, dne 21. febr. svoj občni zbor v kapeljini s sledičem sporedom: 1. Porocilo tajnika za l. 1903. 2. Porocilo blagajnika za l. 1903. 3. Porocilo knjižničarja za l. 1903. 4. Slučajnosti. 5. Volitev novega odbora. 6. Poučno predavanje o sadjereji. — K zanimivemu občnemu zboru vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Jarenini ima 28. febr. t. l. ob 4. uri popol. v gostilni g. Ovilača občni zbor. 1. Predavanje o sadjereji (g. Slekovec). 2. Porocilo načelnika in tajnika. 3. Volitev enega odbornika in dveh računskih pregledovalcev. 4. Slučajnosti. (Ako ob 4 ih ui dovolj zadružnikov navzočih, se zboruje ob 5 ih pri vsakem številu navzočih udov).

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu priredi v nedeljo, dne 21. sveč. po večernicah v šolskih prostorih poučno zborovanje za mladeneči. Glavni govornik bo g. Gomilšek, kaplan benedikški. Vse mladeneče od blizu in daleč vabi k prav obilni udeležbi najljudnejše odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali svetje na gostiji Čretnik-ovi v Podgorju ob juž. žel. 2-80 K.

Listnica uredništva. Fant iz kozjanskega okraja: Preveč osebno in razčajljivo. Ne moremo občuti. Pozdrav! — Dopisnik v Dobovi pri Brežicah: Preveč osebno, zato ne moremo sprejeti. Pritožite se pri g. župniku! — Sv. Križ pri Ljutomeru: Dopisi v tej obliki so tako pogosti, da ne zanimajo več. Porčajte nam kaj drugega! Zdravi!

Loterijske številke

Gradec 13. februarja: 47, 33, 21, 59, 19.

Dunaj 13. februarja: 26, 55, 79, 67, 4.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Zidana hiša s 3 sobami, lovo, kuhinjo, shrambo za jedila, kletjo in majhnim vrtom, se takoj po ceni proda v Spodnji Hajdini pri Ptaju hšt. 71. Leži ob glavnem cesti, 300 korakov od Rokove kapelice. J. Ledišek, Ptuj, Gornja dravska ulica št. 9. 22 5-4

Hiša s 3 stanovanji, 2 kuhinjama, veliko kletjo, studentcem, gospodar. poslopjem, vrtom s pritlikajočo se njivo (četrto oralo) se po ceni proda. — Naslov pri upravnosti. 32 6-3

Mala hiša 30 minut iz Maribora, v vrtom, poljem, studentem in stavbinskem prostorom se takoj pod ceno in pod ugodnimi pogoji proda. Vpraša se pri g. Prišnik, Urbanigasse 66. Maribor. 55 3-1

Velika najeminska vila ter 1 družbinska hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, z vodovodom, stanovanje za vpojence jako primerno, se po ceni proda. Več pove Ant. Merzun, Maribor, Weinbaugasse. 55 4-1

Čebelski pavilon s 16 stanovanji, 4 roji, proda Jožef Friš, Sv. Trojica v Slov. gor. 74 2-1

Šopek napevov k mašni pesmi „O Bog daritve svete, želimo deleža itd.“, zložil Valentin Stolcer, učitelj v Razboru pri Slovenjgradcu, 60 zvezkov z napevi vred, se prodajo komad po 60 v s pošto vred. 10 kom. 5 K. Dobijo se v upravnosti »Slov. Gosp.« 40 3-2

Lepo posestvo z lepo zidano hišo, dve sobi, gospodarsko poslopje, sadonosnik, dve njivi v dobrem stanu, 10 minut od postaje Ponikva v Brezju ob Slomu št. 1, se takoj pod ugodnimi pogoji proda. 73 1-1

Malo posestvo, z malim vinogradom, sadonosnikom, njivo in gozdom, skušaj 6 oralov, 1 in pol ure od Maribora, se zaradi starosti proda v Rošpahu št. 56 pri Maribor. Vpraša se naj pri gostilničarju pri Sv. Urbanu. 70 3-1

Posestvo s trgovino se proda blizu Gradca. Naplačila 1000 gld. Vpraša se Fabriksgasse 21, Maribor. 71 1-1

Lepa hiša z 2 sobama in kuhinjama, svinjski hlevi, studentec pri hiši, lep vrt in ena njiva čez pol orala, v Pobrežah, pol ure od mesta Maribor, se takoj proda za 1700 gld. Takoj je izplačati 700 gld. Več pove g. Ant. Verglez v Pobrežah 156 Maribor. 71 2-1

Posestvo s 40 orali, s poslopji, krčmarsko in mesarsko obrto, se proda. Poizvedbe iz prijaznosti v župnišču šent vidškim na Planini. 67 4-1

Kolo za damo in za gospoda se proda po ceni. Kje, pove upravnosti. 60 1 1

Lepa hiša, tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru, se po nizki ceni proda z dobro najemščino in z lepim, velikim vrtom. Naslov pove upravnosti. 59 3-1

20.000 ključič za cepljenje, močnih in sicer 14.000 Riparia portalis, 3000 Rupestris monticola in 3000 Solonis, želi kupiti in prosi za ponudbe Maks Berlisig, trgovec, Žetale pri Rogatcu. 42 3-2

Kovačnica z več stanovanji se da v najem. Franc Večernik, Gornji Pobrež pri Mariboru št. 24. 64 3-1

Gostilno da na račun Jožef Škerlec v Gornji Radgoni dobremu krčmarju, katerega žena je dobra kuharica. Znanstvo slovenskega in nemškega jezika, 200 Kavci in potreben kapital za posel se zahteva. 46 3-2

V najem se da.

Kovačnica z več stanovanji se da v najem. Franc Večernik, Gornji Pobrež pri Mariboru št. 24. 64 3-1

Kuharica, vajena vsakega dela, želi službe v župnišču. Naslov pove upravnosti lista. 62 1-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
se priporoča
v razna tiskarska dela.

Proste službe.

Močen in priden fant se sprejme v mlinarsko učenje na paromlinu g. Jakoba Zadravec v Središču. Vstop takoj. 57 3-1

Izučena prodajalka, 18 let starja, želi vstopiti 1. ali 15. marca v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na upravnosti. 66 1-1

Ogljavec in cerkvenik se sprejme v službo na Zusmu. Nastopiti takoj ali vsaj do 12. marca. Prednost neoženjeni. Ob enem lahko prevzamid tajništvo pri občini. 75 2-1

Sodarski učenec se sprejme. Kje, pove upravnosti. 61 2-1

Čevljarski učenec se sprejme pri Juriju Šunko v Zgornjem Radvanji pri Mariboru. 63 2-1

Kuharica, vajena vsakega dela, želi službe v župnišču. Naslov pove upravnosti lista. 62 1-1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamо žalostno vest, da je naš dragi soprog, oziroma oče, tast in dedec

Janez Černej,

posestnik mlina in oljarnice v Framu,

dne 10. svečana t. l. po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 76. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal, ter bil pokopan dne 12. svečana na ondotnem pokopališču.

V Framu, 13. svečana 1904.

68 1-1

Marija Černej,
soprga.

Terezija	Janez	Ana
Terezija	Franc	
Marica	Jožef	Nežika
sinahe.	Ludovik	
	Karol	hčerki.
		sinovi.

Adolf, Ivan, Anka, Ludoviček, Micika, Anica,
vnuki in vnukinje.

Na svetovni razstavi v Parizu 1. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznanji ruski karavanski čaj
brata

K & C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

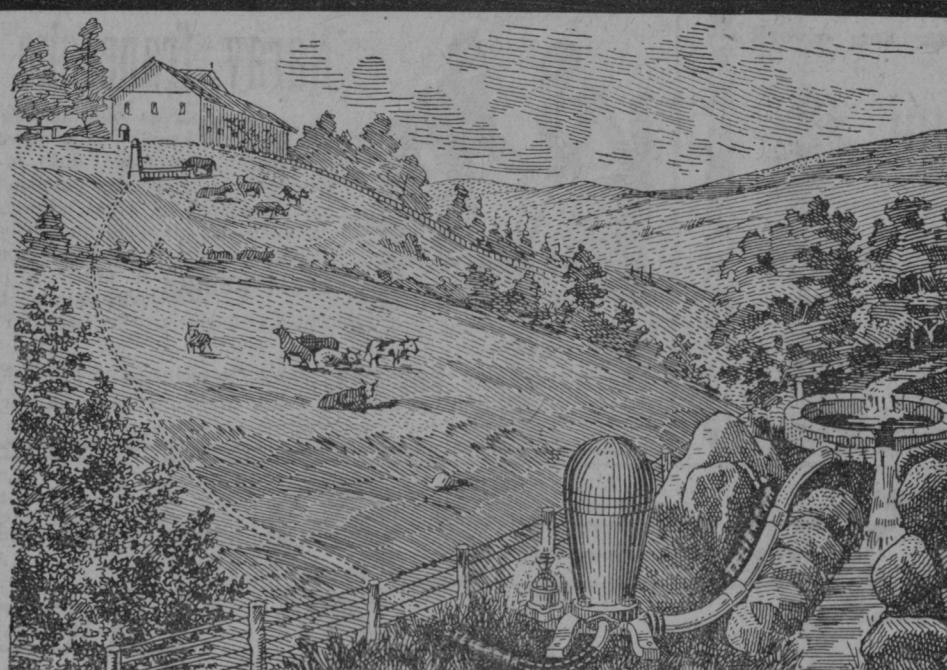
Najfinješa marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših
trgovinah. — 556 10-6

Postavno reg. varsv. znamka.

Vizitnice
priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izdelujem tudi vsakovrstne **vedovode**, **kopeli**, **klosete** in **sesalke**, **napeljavo** acetilinovega plina, kompletne **omare za pivo** s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne **cevi** iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne **priprave za vedovode**.

Miroslav Videman

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Zahvala.

68 1-1

Ker se nam ni mogoče zahvaliti osebno vsem tistim, ki so ob bolezni in smrti našega ljubega soproga, oziroma očeta, tasta in dedeca

Janeza Černeja,
posestnika mlina in oljarnice v Framu,

izkazali na katerikoli način svojo ljubezen, prijateljstvo ali naklonjenost, jim izrekamo tem potom najsršnejšo zahvalo.

Posebej pa se še zahvaljujemo velečast. gosp. župniku framškemu za svečanostna zadnja opravila, gospoj in gospodu Gertu za tolažbo in podporo, vsem darovalcem krasnih vencev, slav. šolskemu vodstvu in učiteljstvu za spremstvo s šolsko mladino, gg. Šerbineku in Svetlinu za povzdigo posebne svečanosti, slav. požarni brambi ter vsem cenj. domaćim ter tujim župljanom, ki so dragega nam ravnega spremili k večnemu počitku.

V FRAMU, 13. svečana 1904.

Rodbina Černej.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vabilo

na redni občni zbor

Slovenske posojilnice pri Sv. Benediktu v Sl. gor.
reg. zadruge z neom. zavezo,

kateri se bode vršil

dne 6. sušca 1904 ob polu 4. uri popoldne
v šolskih prostorih.

69 1-1

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje letn. računa 1903. 4. Sprememba pravil v 2 točkah. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6 Razni predlogi.

Načelstvo.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 18 " "
teran " 14 "

Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%.
537 Vzorci se pošljijo zastonj. 13

O V E S („Willkomm“)

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji,
je najbolj rodoviten in najprej dozori.
Zraste visoko in daje prav dobro slamo
za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se
ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil
za en oral. — Podpisano oskrbništvo po-
šilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K,
100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po
5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K
20 v predplačila. 65 6-1

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah, Štajersko.

Kuverte

s firmo
priporoča
tiskarna sv. Cirila.

Vabilo**redni občni zbor**

Kletarskega društva v Ormoži,
vpisane zadruge z neomejeno zavezo, ki se odredi 76 1
na nedeljo, dne 28. februarja 1904, ob 1/21. uri pop.
v biležniški pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo predstojnikovo o društvenem delo
vanju. 2. Računski zaključek in bilanca za 1903. 3. Skle-
panje o pokritju primanjkljaja. 4. Svetajni predlogi.

Ormož, 15. februarja 1904.

Anton Janežič, načelnik.

Martin Ivanuša, nač. nam.

Jožef Kolarič, mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),
absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju 376 26-14
se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za
poslopnja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno
delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinnejšega in najpriprostejsega izdelka.
Načrti in proračuni so na razpolago.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 3

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v
izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopnja, pohištva in uprave
za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane
in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinnejšega izdelka
po nizki ceni. Proračuni in načrti zaston!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Otvoritev trgovine.

Cenj. p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril
v Tegetthoffovi ulici št. 38

trgovino z barvami,

laki, furiusi, barvo za lakiranje tal, čopiči in vsem drugim v to stroku spa-
dajočim blagom. Prodajam tudi nove in stare vzorce za slikanje sten. —
Tovarniška zaloga navadnih in oljnati barv.

Zagotavljač z vedno dobrim in cenim blagom točno postreči se pri-
poroča v obilen obisk.

Franc Kolar,

50 3-3

slikarski in barvarski mojster v Mariboru,
Tegetthoffova ulica 38.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike
s podobami itd. izvršene v kamnotisku.

Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporab-
ljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in ote-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih,
ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krče, pospe-
šujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prezeno velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehla-
jenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezah ter koliko in ščipanje v želodcu.
Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te ne bi smeje radi
tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaeststotica se ne
pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14·60 K.
2 ducate (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17· K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na-
vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv.
Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretič, učitelj; Janko Kisur, kr. nad-
logar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, Šivilja;
Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
617 10-10 Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Naročila za

voščilne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je na vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo pozivajočo sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, iščas, odrevelenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1·20 gld. z navodilom v uporabi.

Stari konjak se priporoča posebno rekon-
valescentnim, bolnim na žel-
lodeci in oslabelim na krvi. Steklenica 1·50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se
pošljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj.
V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju
pri Martinu Šuster.

526 52-18

Učenca

iz boljše hiše sprejme Mat. Stergar, trgovec z manu-
fakturnim blagom v Mariboru, gospodska ulica. Dobi vso hrano.
Dečki s Koroškega imajo pred-
nost.

87 4